

APPENDIX 6:

Draft Recommendations sent to the consultants for discussion (in English)

Draft Recommendation 1: Improve coordination among relevant authorities

- a) A first step would be to identify and detail the responsibilities of forest-related agencies in Thailand. This would help to reveal the degree of overlapping responsibilities, gaps and contradictions in agency responsibilities. An additional benefit of carrying out in this step is that it would help to identify the fundamental laws and institution needed for the implementation of REDD+ in Thailand.
- b) Establishing both informal and formal communication avenues (such as regular meetings of leaders and staff of related authorities) to jointly review experiences of policy and law implementation.
- c) Create a joint development agenda for forest governance that will provide a basis for resolving how factors that cause complexity, overlap (duplication of effort and of boundaries) and inconsistency are resolved.
- d) Establish memorandums of agreement (MOA) in which relevant agencies jointly declare plans and policies, and enhance cooperation through linkages (for example linking with other government agencies who are implementing actions to protect soil and water, and improve agriculture). This should lead to clarification of responsibilities to eliminate overlaps and undue complexity in application of policies.
- e) Share common databases for forest management, such as forest inventories and forest maps. This has been recognised by the Indonesian Government as vital to improve its forest governance efforts and implement REDD+.
- f) Create forest laws that promote coordination. Such laws would require interconnected authorities, such as those responsible for land management, watershed management, and forest management to coordinate in mapping or classifying forestlands, and sharing common information, such as forest inventory and statistic on deforestation.

Draft Recommendation 2: Reform fundamental legal and institutional structures

Carrying out reviews to identify and detail the responsibilities of forest-related agencies would also help to identify the fundamental laws and institution needed for the implementation of REDD+ in Thailand.

Draft recommendation 3: Reduce the number of overlapping, complex and conflicting laws

Ideally laws established should avoid complexity, inconsistency and overlaps as these can create costs for implementation and discourage people from complying with laws. The specific steps proposed to address these issues are:

- a) Enhance coordination among relevant authorities, as per Recommendation 1. Good coordinating mechanisms will help to identify some underlying issues that cause the current forest governance system to be complex (duplication, inconsistency, poor linkages). In Nepal forests are managed as part of the land use system under one ministry, helping to reduce conflict of laws related to forest and land management.
- b) Create a provision within forest-related law for periodic review to identify where rules overlap and/or are contradictory, or are out-dated. Importantly forest-related law should be made consistent with the provisions of the *Constitution*.
- c) Have a coherent forest-related policy as the guiding framework for all associated agencies (such as soils, water and agricultural authorities). Such a policy was adopted in Honduras. The policy was developed by stakeholders from related areas of land management, including, soils, water, agriculture and wildlife ranking from the government and indigenous people.
- d) Set minimum and simplified standards for forest management in legislation. This has occurred in Gambia and requires a few rules about what cannot be done rather than lengthy prescriptions about what must be done. For example the harvesting guideline is based on canopy cover rather than calculations of allowable amounts for annual cuts, and the forest management plan are determined by participatory mapping and transect walks rather than by a detailed technical inventory.
- e) Minimise discretionary power by, for example, avoiding bureaucratic requirements that are difficult to monitor. As an illustration, small forest owners (areas of three to five hectares) in Bolivia and Guatemala do not require forest management plans.
- f) Use understandable language when drafting laws. For example the rules which support the forest management plans in Bhutan are written in the local language, which is easily understandable and short.

Draft recommendation 4: Make transparency, accountability, and public participation a basis for reform.

Steps that could be taken to implement Recommendation 4 to achieve transparency, accountability, and public participation a basis for reform are:

- a) Enhance dissemination of forest-related information. Disseminating information enables people to gain access to information on political issues, corruption, and religious issues for

dealing with corruption, ensuring that the problems inquired by community are sorted out, and ensuring that everyone hears the same message about forest management in those countries.

- b) Foster public involvement, for example, by creating partnerships with community and social networks. Social mobilisation strengthens the power of the community to bargain their forest-related benefits.
- c) Involving stakeholders in forest management helps provide opportunities for working together and helps to build trust and collaboration. Multi-stakeholder negotiations in forest management provide examples of positive outcomes of conflict resolution and trust building.
- d) Publish feedback from public consultations to ensure that inputs are acknowledged. Acknowledgement enhances transparency and provides stakeholders with confidence that their input is being considered.

Draft recommendation 5: Security of rights over resources

Steps that could be taken to implement this recommendation are:

- a) Clearly recognise in legislation, particularly forest-related Acts, the resource rights of stakeholder. The rights of stakeholders, particularly the forest community, recognised by legislation rather than as policy statements, which can be easily overturned or ignored.
- b) Provision for long-term rights: Forest rights granted are consolidated with unlimited durations. The rights to forest concessions and the community leasehold forest granted to communities can have 40-year terms but this is extendable or renewable.
- c) Require due process of law and compensation for the cancelation of rights. Ensuring that forest rights cannot be taken away without due process of law and sufficient compensation.
- d) Establish an independent authority for the governance of rights. All forestry rights identify the responsible authority.

Draft recommendation 6: Provide clear definitions of rights

The rights that should be clearly specified are:

Access: the rights to enter forest areas and enjoy services provided by forests.

Harvest: the rights to collect and harvest forest products, such as mushrooms, herbs, food, firewood and timber. The right to harvest could be divided into rights to timber and non-timber forest products. Rights could be for subsistence or commercial purpose.

Management: the rights to regulate use and transform the resources, such as making decisions to invest in planting to restore forest areas (types of trees to be planted or what sorts of

planting practice). Rights to manage would ensure that rights to participate of community is more secured, as per discussed in the Draft recommendation 4.

Exclusion: the right to determine who will have access rights – the authority to exclude outsiders, such as those who violate forest management rules and people from other forestry communities.

Alienation: the rights to transfer part or all of the rights of management and exclusion to others – both individual and group.

Rights of division into primary and secondary rights: this allows the holders: rights to withdraw, access, manage forest resources, rights to exclude outsiders and rights to transfer forest rights to members of the relevant community; to grant secondary rights to outsiders, such as rights for grazing or for collecting fruits.

Right over different types of forestland: Rights to forest may also be rights over different types of forestlands, such as national forests, government-managed forests, protected forests, community forests, leasehold forests, religious forests and private forests.

Draft recommendation 7: Incorporate forest management and land use systems

Forest management should be incorporated as part of a land use system to help minimise conflict over land and forest rights. Subject to further investigation, people should only have rights over forest resources, but not rights over public lands.

Draft recommendation 8: Right of next generation

Clearly recognising rights of next generation ensure that their rights are considered by forest governance. Involving the next generations helps to raise long-term awareness. Transferring the traditional forest-related knowledge from generation to generation ensures the persistence of such knowledge. Involving the next generation also ensure their capacity to forest management as well.

Draft recommendation 9: Recognise traditional forest-related knowledge

Possible steps to implement Recommendation 9 include:

- a) Explicitly protect indigenous people and their traditional forest related knowledge. In addition to recognising indigenous people, the protection for their Intellectual Property (IP) should be provided.
- b) Create opportunities for traditional knowledge to be combined with scientific knowledge.
- c) Register all types of traditional forest related knowledge to help to enhance customary forest-related knowledge.

To encourage the sharing and use of traditional knowledge:

- a) Incentives may be needed, including protection of traditional knowledge, to be used to encourage holders of traditional forest-related knowledge to cooperate in providing such knowledge.
- b) Include information about traditional forest-related knowledge in the syllabus of local schools.

Draft recommendation 10: Include disadvantage people

Forest management should also ensure that, particularly, people who significantly rely on forest resources for their subsistence (forest dependant and indigenous people) would benefit.

Recognising traditional forest-related management (as already noted under Draft recommendation 9) could ensure disadvantaged people (particularly, forest dependant and indigenous people) can be included in forest management.

Draft recommendation 11: Build capacity

Potential methods for building capacity include:

- a) Create partnerships among stakeholders to share forest management work between government agencies and the community.
- b) Enhance training of both government and community stakeholders (disseminate information as stated in steps for implementation of Recommendation 4).
- c) Implementing Recommendation 8: involving the next generation in forest management will help to build capacity in long-term.
- d) Continuously review compliance with international obligations, such as Agenda 21, the CBD, the International Tropical Timber Agreement (ITTA), and the Aarhus Convention.
- e) Require effective information sharing (see Recommendation 4) to enable capacity building; genuine public participation; building trust and enabling genuine collaboration.
  - Make information on forests affordable, easily accessible and accurate, such as using community radio, the Internet and mobile phone network to enable community to inquiry and share information about forest management.
  - Create comfortable forums of exchange of information between community and government, such as informal face-to-face, small group discussions or sessions led by the head of the community.
  - Use multi-stakeholder negotiations to reach consensus. These approaches provide the positive outcomes of conflicts resolution and trust building among stakeholders.

- Increase a common understanding of the objectives of laws and policies, and rights and benefits enshrined in legislation.

Draft recommendation 12: Provide incentives

To encourage participation in partnership schemes; methods could include:

- Provide incentives; these should be both financial and non-financial incentives, such as providing subsidies for carrying out work and granting more secure rights to forest resources (as already noted under Draft Recommendation 5).
- Ensure that the incentives provided for forest stewardship of natives forests are not less than rewards or compensation gained from commercial plantations.

Draft recommendation 13: Equitably distribute costs and benefits

Steps to implement Draft Recommendation 13 are:

- a) Increase stakeholder participation (noted under Recommendation 4).
- b) Reduce complexity of laws (noted under the Recommendation 2).
- c) Increase secure rights over forest resources (noted under Recommendation 5).
- d) Recognise traditional forest related knowledge (noted under the Recommendation 9).

Draft recommendation 14: Promote strong relationships among communities

To promote strong communities; it is recommended to:

- a) Enhance stakeholder participation (noted under Recommendation 4).
- b) Provide training in forest management (addressed in Recommendation 4).
- c) Effectively share information (noted in Recommendation 10).
- d) Involve the next generation in forest management (as per Recommendation 8).

Draft recommendation 15: Reforming forest governance should take into account context

Steps to implement Recommendation 9 are:

- a) Increase stakeholder participation (noted under Recommendation 4).
- b) Provide secure rights over forest resources (noted under Recommendation 5);
- c) Recognise traditional forest-related knowledge (noted under Recommendation 9)

Implementing steps (a) to (c) would enable the community to express their needs for the government to take into account in developing the forest governance system.

Draft recommendation 16: Objective outcomes for strategies and policies

This requires that:

- The compliance monitoring process is conducted impartially.
- An independent third party verifies and certifies the process of compliance monitoring.
- Capacity is created and maintained see Recommendation 11: Capacity building and providing incentives.
- Results of compliance monitoring are published to ensure transparency and accountability of the process.

Draft Recommendations sent to the Consultants for discussion (in Thai)

ข้อเสนอแนะ (ในเบื้องต้น) ในการปฏิรูปเพื่อการจัดการป่าไม้ในเมืองไทย

1) ส่งเสริมการทำงานร่วมกันและความสอดคล้องกันในการปฏิบัติหน้าที่ของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง:

- (ก) วิเคราะห์ เพื่อ ระบุความซ้ำซ้อนม ความขัดแย้ง และความเกี่ยวเนื่อง ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งหมด;
- (ข) ส่งเสริมการพบปะพูดคุยทั้งแบบที่เป็นและไม่เป็นทางการ เช่น จัดให้มีการประชุมกลุ่มผู้นำ และหรือเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือจัดให้มี บันทึกความเข้าใจ ร่วมกันระหว่าง หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถร่วมกันจัดขึ้นซึ่งแผนปฏิบัติงาน และหรือนโยบาย การจัดการป่าไม้ ร่วมกัน;
- (ค) จัดให้มีแผนพัฒนาการจัดการป่าไม้ร่วมกัน ระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง;
- (ง) จัดให้มีแม่แบบแผนการทำงานร่วมกันเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ยึดถือปฏิบัติ
- (จ) จัดให้มีฐานข้อมูลสำหรับการจัดการป่าไม้ร่วมกัน เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับ ชนิด ประเภทของป่า หรือข้อมูลเกี่ยวกับแผนที่ป่าไม้;
- (ฉ) มีกฎหมายกำหนดให้ต้องประสานหรือทำงานร่วมกัน.

2) ปฏิรูปเพื่อจัดตั้ง หน่วยงานหรือกฎหมายอื่นที่มีความจำเป็นต่อการจัดการป่าไม้:

วิเคราะห์และทบทวน อย่างเป็นระบบถึงความซ้ำซ้อนและเกี่ยวเนื่องของหน่วยงาน ทั้งนี้ เพื่อระบุหน่วยงานที่มีความจำเป็นต่อการบังคับใช้กฎหมายอันเกี่ยวกับ REDD+ ที่ประเทศไทย

3) ลดความซ้ำซ้อน และการขัดแย้งกันแห่งกฎหมาย:

กฎหมายไม่ควรซับซ้อน เพราะอาจนำมาซึ่งค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นในการบังคับใช้ และกฎหมายที่ซับซ้อนทำให้คนไม่ยอมปฏิบัติตาม:

- (ก) ส่งเสริมการประสานงานและการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในขั้นตอนของการบัญญัติกฎหมาย หรือ นโยบายการจัดการป่าไม้ ช่วยลดความซับซ้อนของกฎหมาย เช่น ประเทศนปาลจัดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการที่ดินและป่าไม้อยู่ภายใต้กระทรวงเดียวกัน เพื่อเพิ่มการประสานงานและลดความซ้ำซ้อนของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว;

(ข) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ควรร่วมกันทบทวน ความซ้ำซ้อน และการขัดแย้งกันแห่งกฎหมาย และความล้าสมัยของกฎหมายป่าไม้ อย่างสม่ำเสมอ และที่สำคัญควรจัดให้กฎหมายป่าไม้ สอดคล้องกับกฎหมายรัฐธรรมนูญ;

(ค) การมีนโยบายการจัดการป่าไม้ซึ่งเป็นแม่บทเพียงอันเดียว ที่มีความชัดเจน และสอดคล้อง ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรยึดถือเอาไปปฏิบัติเป็นแนวเดียวกัน ในกาจัดการป่าไม้ โดยเฉพาะในการบัญญัติกฎหมายป่าไม้ จะช่วยลดความสับสน ซ้ำซ้อน และขัดแย้งของกฎหมายป่าไม้ จัดให้มีซึ่งนโยบายป่าไม้ ที่คำนึงว่า ป่าไม้นั้นเป็นส่วนประกอบของ หรือเกี่ยวข้องกับ ระบบภูมิทัศน์ โดยรวม ซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างอื่น เช่น ดิน น้ำ เกษตรกรรม และหรือ สัตว์ป่า;

(ง) การจัดให้มีมาตรฐานการจัดการป่าไม้ที่ง่าย และสามารถเข้าใจง่าย สามารถช่วยลดการซ้ำซ้อน และการขัดแย้งกันแห่งกฎหมายได้;

(จ) หลีกเลี่ยงการให้อำนาจกับผู้ใดผู้หนึ่งในการตัดสินใจ (discretionary power) เช่น หลีกเลี่ยงการให้อำนาจตัดสินใจในเรื่องของการจัดให้ทำตามกระบวนการพิจารณาตามขั้นตอนของพิธีการที่ซับซ้อน หลายขั้นตอนอย่างไม่จำเป็น;

(ฉ) ใช้ภาษาที่ชัดเจน ง่าย และเข้าใจได้สำหรับคนทั่วไป ในการบัญญัติกฎหมาย

4) คำนึงความโปร่งใส การตรวจสอบได้และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย:

(ก) จัดให้มีการถ่ายทอดข้อมูล ความรู้อันเกี่ยวกับการจัดการป่าไม้

(ข) ส่งเสริมและจัดให้มีการมีส่วนร่วมของประชาชน เช่นส่งเสริมการมีบทบาทร่วมกัน แม้กระทั่งในฐานะหุ้นส่วนระหว่างรัฐกับชุมชน จัดให้มีเครือข่ายการจัดการป่าไม้ (social network) เพื่อช่วยในการขยายความเข้มแข็งของชุมชนในการเจรจาต่อรองกับรัฐ การมีส่วนร่วมของประชาชนช่วยเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้ทำงานร่วมกัน ซึ่งช่วยให้เกิดการเรียนรู้ และนำมาซึ่งความเชื่อใจและความร่วมมือ;

(ค) ควรมีการเผยแพร่ผลลัพธ์ที่ได้จากการปรึกษาส่วนรวม ทั้งนี้เพื่อให้แน่ใจว่าทุกประเด็นที่เสนอโดยส่วนรมนั้นได้รับการพิจารณา;

5) สิทธิในการจัดการป่าไม้:

การให้สิทธิในการจัดการป่าไม้ อาจไม่เพียงพอ แต่ควรจะทำให้ผู้ถือสิทธิ (ชุมชน) มีความมั่นใจในสิทธิดังกล่าวด้วย:

(ก) จัดให้มีการยอมรับและคุ้มครองสิทธิอันเกี่ยวกับป่าไม้อย่างชัดเจน โดยกฎหมายลำดับสูง โดยเฉพาะ โดยพระราชบัญญัติป่าไม้ ซึ่งยากแก่การเปลี่ยนแปลง แก้ไขอย่างง่ายดายโดยเพียงแค่ความไม่แน่นอนทางการเมือง;

(ข) สิทธิอันเกี่ยวกับป่าไม้ควรเป็นสิทธิที่ผู้รับมีระยะเวลาการครอบครองที่นานพอสมควร ทั้งนี้เนื่องจากว่าการฟื้นฟู หรือ แม้แต่ระยะเวลาการเติบโตของต้นไม้ นั้น ต้องใช้เวลา และการมีระยะเวลาการครอบครองสิทธิที่นานพอสมควร ก็ทำให้ผู้ได้รับสิทธิ อันเป็นผู้ดูแล ป่า และรักษาป่า นั้นมีแรงจูงใจที่จะดูแล ป่า และรักษาป่า ให้เต็มที่ที่สุด;

(ค) การยกเลิกหรือเพิกถอนสิทธิควรเป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดโดยกฎหมาย และหากมีการยกเลิกหรือเพิกถอนสิทธิอย่างไม่เป็นธรรม ควรต้องมีหลักประกันว่าผู้ถูกยกเลิกเพิกถอน ควรจะได้รับการเยียวยา (ชุมชน) ชดเชย ในค่าเสียหายอันเกิดจากการยกเลิกหรือเพิกถอนสิทธินั้น;

(ง) มีกฎหมายที่ระบุอย่างชัดเจนถึงหน่วยงานที่มีอำนาจในการควบคุม ดูแล จัดการ การดำเนินการเกี่ยวกับการบังคับใช้สิทธิอันเกี่ยวกับป่าไม้

6) ควรมีการให้คำจำกัดความสิทธิอันเกี่ยวกับป่าไม้อย่างชัดเจน:

ความชัดเจนในเรื่องสิทธิอันเกี่ยวกับป่าไม้ ช่วยให้แน่ใจว่าทุกภาคส่วน มีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการป่าไม้ ถูกต้องตรงกัน ซึ่งช่วยปัญหาความขัดแย้ง ได้เถียง และแย้งชิง ผลประโยชน์อันเกี่ยวกับป่าไม้ ลงได้

สิทธิอันเกี่ยวกับป่าไม้ อาจรวมถึง:

- สิทธิในการเข้าไปในพื้นที่ป่าไม้ และได้ประโยชน์จากความเป็นป่าไม้ เช่น การเดินป่า การเข้าค่าย การดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ การเป็นแหล่งลุ่มน้ำ ความหลากหลายทางชีววิทยา ซึ่งส่งผลต่อความสมบูรณ์ของระบบนิเวศน์ หรือ แม้แต่การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เพื่อพักผ่อนหย่อนใจ (Access Rights)
- สิทธิในการเก็บเกี่ยวผลิตผลจากป่า (withdraw right) เช่น เห็ด สมุนไพร อาหารป่า เชื้อเพลิง ไม้ สิทธิในการเก็บเกี่ยวผลิตผลป่าไม้อาจแบ่งเป็นสิทธิต่อผลิตผลที่เป็นไม้ กับสิทธิต่อผลิตผลที่ไม่ใช่ไม้ หรือสิทธิในการเก็บเกี่ยวผลิตผลป่าไม้เพื่อความอยู่รอดในชีวิตประจำวัน หรือเพื่อการค้า
- สิทธิในการจัดการ (Management Rights) เป็นสิทธิที่ให้สิทธิในการจัดการ ควบคุมรูปแบบการใช้สอย และปรับปรุงพัฒนา ทรัพยากร ป่าไม้ เช่น สิทธิในการตัดสินใจว่าจะปลูกต้นไม้ประเภทไหน เพื่อปริมาณพื้นที่ป่าหรือจะปลูกแบบไหน

- สิทธิในการหวงห้าม หรือสิทธิในการตัดสินใจว่าใครบ้างควรมีสิทธิเข้ามาใช้พื้นที่ป่า (Exclusion right)

- สิทธิในการโอนสิทธิ์ (Alienation Rights) ไม่ว่าทั้งหมด หรือบางส่วน ของสิทธิในการจัดการ และสิทธิในการหวงห้าม

สิทธิในป่าไม้อาจแบ่งได้เป็นสองประเภท เช่น สิทธิโดยหลัก (Primary rights) กับสิทธิโดยรอง (secondary rights) สิทธิโดยหลักอาจรวมถึงสิทธิในการจัดการ การเข้าถึง การเก็บเกี่ยวผลผลิตจากป่า สิทธิในการจัดการป่า สิทธิในการหวงห้ามและสิทธิในการโอนสิทธิ์ ส่วนสิทธิรองอาจหมายถึง สิทธิของบุคคลภายนอกชุมชน ที่ในการนำสัตว์มาเลี้ยงภายในบริเวณป่าแห่งสิทธิ หรือสิทธิในการเก็บผลไม้เพื่อรับประทาน ของบุคคลภายนอกชุมชนที่สัญจรผ่านไปมา

สิทธิในป่าไม้อาจรวมถึงการจัดให้มีสิทธิหลายประเภทที่แตกต่างกันตามประเภทและความเหมาะสมของการใช้พื้นที่ป่า

สิทธิในป่าไม้สาธารณะ สิทธิในป่าไม้ที่จัดการโดยรัฐ สิทธิในป่าคุ้มครอง สิทธิในป่าชุมชน สิทธิในป่าไม้ที่จัดสรรเพื่อให้เช่าในพื้นที่ สิทธิในการใช้ป่าเพื่อพิธีกรรมทางศาสนา

7) ป่าไม้และระบบการใช้ที่ดิน:

การวางแผนนโยบายเพื่อการจัดการป่าไม้ ควรถูกพิจารณาให้เป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนระบบการใช้และหรือระบบการจัดการที่ดินโดยรวม เพราะนี้อาจช่วยลดความขัดแย้ง และซ้ำซ้อนระหว่างสิทธิในพื้นที่ดินกับสิทธิในป่าไม้ แต่ควรมีการแยกสิทธิในป่าไม้ กับสิทธิเหนือพื้นดินป่าไม้ออกจากกันอย่างชัดเจน หากจะต้องมีการถ่ายโอนอำนาจในการจัดการป่าไม้แก่ชุมชน ก็ควรมีเฉพาะสิทธิในป่าไม้ ผู้รับโอนไม่มีกรรมสิทธิ์ในพื้นที่ป่าไม้

8) สิทธิของเยาวชน และการดึงเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการป่าไม้:

การดึงเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการป่าไม้ช่วยให้มั่นใจว่าพวกเขาเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการป่าไม้ และช่วยสร้างจิตสำนึกในการจัดการป่าไม้ในระยะยาว และการถ่ายทอดการจัดการป่าไม้แบบดั้งเดิมไปยังชนรุ่นใหม่ ทำให้มั่นใจว่าการจัดการป่าแบบดั้งเดิมนั้นยังคงอยู่ต่อไป

9) การจัดการป่าไม้แบบดั้งเดิม

(ก) คุ้มครองและจัดให้มีมีส่วนร่วมของชนเผ่าดั้งเดิม และจัดให้มีการคุ้มครองและรับรู้ความรู้ในการจัดการป่าไม้แบบดั้งเดิมอย่างชัดเจนโดยกฎหมาย การคุ้มครองความรู้ในการจัดการป่าไม้แบบดั้งเดิมอาจทำได้โดย การคุ้มครองในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual property)

(ข) สร้างโอกาสให้การจัดการป่าไม้แบบดั้งเดิม (Traditional forest-related knowledge) ได้รับการเชื่อมโยงเข้ากับความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ ทั้งนี้เพื่อเพิ่มโอกาสให้ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ได้ช่วยพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการป่าไม้

(ค) มีการลงทะเบียน หรือทำฐานข้อมูลอันเกี่ยวกับการจัดการป่าไม้แบบดั้งเดิม (Traditional forest-related knowledge) อย่างเป็นระบบ การจัดให้มีการลงทะเบียนการจัดการป่าไม้แบบดั้งเดิม ช่วยให้ข้อมูลดังกล่าวถูกจัดเก็บอย่างเป็นระบบ ซึ่งช่วยให้ง่าย และสะดวกต่อการเชื่อมโยงการความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ มากขึ้น

การสนับสนุนให้มีการเผยแพร่ความรู้การจัดการป่าไม้แบบดั้งเดิมอาจทำได้โดย

(ก) อาจมีการชดเชย เพื่อทำให้เกิดแรงจูงใจมากขึ้นในการช่วยถ่ายทอดข้อมูลการจัดการป่าไม้แบบดั้งเดิม

(ข) การรวบรวมการจัดการป่าไม้แบบดั้งเดิมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของแผนการสอนหรือหลักสูตรการสอน ที่โรงเรียน อาจเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่ทำให้การจัดการป่าไม้แบบดั้งเดิมจะได้รับการเชื่อมโยงเข้ากับความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์มากขึ้น

10) คำนึงถึงผู้ด้อยโอกาส (เช่น คนยากจน และ ผู้หญิง) ในการจัดการป่าไม้:

การให้อำนาจแก่ผู้ด้อยโอกาสในการจัดการป่าไม้ อาจช่วยให้พวกเขามีโอกาสหาประโยชน์จากป่าไม้ได้มากขึ้น ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ประชาชน ผู้ซึ่งวิถีชีวิต ต้องพึ่งพาอาศัยป่าไม้

11) เสริมสร้างความสามารถในการจัดการป่าไม้:

(ก) สร้างความร่วมมือในกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย (โดยเฉพาะระหว่างภาครัฐกับชุมชน) เช่น จัดให้มีการแบ่งปันซึ่งทรัพยากร และลงแรงร่วมกัน;

(ข) ส่งเสริมการจัดสัมมนา ฝึกฝนให้เกิดทักษะในการจัดการป่าไม้;

(ค) ส่งเสริมความสามารถของผู้ถือสิทธิในการจัดการป่าไม้ เพื่อให้แน่ใจว่าเขาสามารถจัดการสิทธิที่ได้รับได้อย่างมีประสิทธิภาพ;

(ง) ดึงเขายชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการป่าไม้จะทำให้เพิ่มความสามารถในการจัดการป่าไม้ในระยะยาว

(จ) พิจารณา และหรือปฏิบัติตามข้อตกลง และหรืออนุสัญญาระหว่างประเทศ อาจทำให้มีโอกาสนในการได้รับการสนับสนุนช่วยเหลือทั้งด้านการเงินและทรัพยากรด้านอื่น;

(ด) การเพิ่มความร่วมมือและประสานงานของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะทำให้เพิ่มความสามารถในการจัดการป่าไม้โดยรวม

(ข) ส่งเสริมให้มีการเผยแพร่ข้อมูล และสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ในข้อมูลอันเกี่ยวกับการจัดการป่าไม้ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสำเร็จในการสร้างความสามารถ การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง การนำมาซึ่งความเข้าใจ เชื่อใจ และความร่วมมือในที่สุด;

การเผยแพร่และสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพอาจทำได้โดย:

- ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการป่าไม้ที่ชัดเจน และทันสมัย ได้อย่างง่าย ประหยัด;
- ส่งเสริมและหรือจัดให้มีวิธีการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น หลีกเลี่ยงการสื่อสารแบบสั่งการ แต่ควรใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย สร้างความเป็นกันเองระหว่างสื่อสาร เช่น อาจเป็นการพบปะ พูดจาอย่างไม่เป็นทางการ ระหว่างบุคคล หรือระหว่างกลุ่มย่อย มากกว่าพิธีการ เช่น การสื่อสารระหว่างผู้นำท้องถิ่น น่าจะผ่อนคลาย และเป็นกันเอง ทำให้ผู้รับสาร (ชุมชน) สามารถเข้าใจในสารได้มากกว่า การสื่อสารอย่างเป็นทางการโดยจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ;
- ทางเลือกหนึ่งของการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพอาจทำได้โดยในรูปแบบของการเจรจาต่อรอง โดยรวมเอาผู้มีส่วนได้เสียจากหลายฝ่าย เพื่อให้ทราบและบรรลุถึงความตกลงร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้เสียนั้น;
- จัดให้มีการสื่อสาร ในข้อมูลอันเกี่ยวกับการป่าไม้ อย่างสม่ำเสมอระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ทั้งนี้เพื่อมั่นใจว่าทุกภาคส่วนได้รับรู้ ในข้อมูลที่ถูกต้องตรงกัน และมั่นใจว่า ชุมชนรับรู้ถึงส่วนได้เสียอันเกี่ยวกับป่าไม้ ของตน;

12) ส่งเสริมให้มีแรงจูงใจในการจัดการป่าไม้:

(ก) แรงจูงใจ อาจจะเป็นในรูปแบบของรางวัล และหรือ การชดเชย ทั้งในรูปแบบของเงิน และไม่เงิน

(ข) แรงจูงใจในฐานะผู้คุ้มครองดูแลป่า ควรจะไม่น้อยไปกว่า รางวัล หรือการชดเชย ที่ได้รับการปลูกป่าเศรษฐกิจ

13) ควรมีการจัดสรร ภาระและผลประโยชน์ อย่างเป็นธรรม และเท่าเทียมกัน ระหว่างผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย

ทั้งนี้อาจทำได้โดย:

- (ก) การเพิ่มการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
- (ข) จัดให้มีกฎหมายคุ้มครองและลดความซ้ำซ้อนของกฎหมาย
- (ค) จัดให้มีการรับรองสิทธิในป่าไม้อย่างชัดเจน
- (ง) ยอมรับและคุ้มครองและมีการนำความรู้อันเกี่ยวกับการจัดการป่าไม้อย่างดั้งเดิมมาใช้ในการจัดการป่าไม้

14) สร้างความเข้มแข็งในชุมชน:

อาจทำได้โดย:

- (ก) การเพิ่มการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย
- (ข) จัดให้มีการสัมมนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้
- (ค) จัดให้มีการเผยแพร่ข้อมูล และการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ
- (ง) การมีส่วนร่วมของเยาวชน ช่วยสร้างความสัมพันธ์ที่ดี และความนำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชน

15) ปฏิรูปโดยคำนึงถึงความสอดคล้องของบริบทของสังคมไทย (Context Consistency)

- (ก) การเพิ่มการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย
  - (ข) จัดให้มีการรับรองสิทธิในป่าไม้อย่างชัดเจน
  - (ค) ยอมรับและคุ้มครองและมีการนำความรู้อันเกี่ยวกับการจัดการป่าไม้อย่างดั้งเดิมมาใช้ในการจัดการป่าไม้
- การดำเนินการทั้งสามอย่างข้างต้นทำให้มีการเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วม และทำให้รับรู้ถึงความ
- ต้องการของชุมชน และเป็นที่มาของการจัดการป่าไม้ให้สอดคล้องกับบริบท และความต้องการของชุมชน

16) วัตถุประสงค์ของนโยบาย และหรือกฎหมายอันเกี่ยวกับการจัดการป่าไม้:

การประเมินและติดตาม ผลการบังคับใช้ของวัตถุประสงค์ของนโยบาย และหรือกฎหมายอันเกี่ยวกับการจัดการป่าไม้นั้น

ช่วยให้มั่นใจว่าการบังคับใช้นโยบาย และกฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้นั้น ได้เกิดขึ้นจริงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ควรมีการควบคุม ตรวจสอบ และติดตามว่ามีการดำเนินการตามนโยบาย และหรือกฎหมาย อันเกี่ยวกับป่าไม้อย่างปกติ

โดย:

(ก) ทำให้เกิดความมั่นใจว่ากระบวนการประเมินการปฏิบัติตามกฎหมายนั้นได้ถูกจัดทำขึ้นอย่างเป็นธรรม มีส่วนร่วมโดยผู้

มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วน

(ข) ควรมีบุคคลภายนอก ซึ่งทำหน้าที่เป็นหน่วยงานอิสระ เพื่อประเมินและรับรองผลของการประเมินการปฏิบัติตาม

กฎหมาย

(ค) ควรจัดให้มีการฝึกฝนหน่วยงานบุคคลภายนอกนั้น อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้แน่ใจว่าพวกเขาเชื่อถือได้ และ ที่ความรู้

ความสามารถและทักษะตามมาตรฐานที่กำหนด

(ง) ควรมีการเผยแพร่ผลของการประเมินการปฏิบัติตามกฎหมาย เพื่อให้แน่ใจว่าการประเมินดังกล่าวนี้ได้ถูกกระทำอย่าง

โปร่งใส สมเหตุสมผล และตรวจสอบได้